

stillere havde knyttet nogle Forhaabninger til disse Udtalelser, men nu synes det, at disse Forhaabninger ere blevne stufede. — En enkelt Bemærkning skal jeg gøre med Hensyn til Lovforslaget, idet jeg med Hensyn til de øvrige Bemærkninger, jeg kunde have at gøre, kan slutte mig til, hvad min ærede Sidemand (Rosager) har udtalt. Den Bemærkning, jeg har at gøre, er med Hensyn til Lovforslagets § 10. Vi havde foreslaaet, at Loven skulde træde i Kraft til en angiven Tid, og at den ikke skulde gælde for Færøerne; men de ærede Forslagsstillere sige, at den skal gælde for Færøerne med de Bempelser, som Forholdene der kræve. En saadan Bestemmelse for Færøerne ønske vi ikke indført i denne eller i nogen Lov, thi enten vedtage vi her Lov, som gælde for Færøerne — vi ere Rigsdag for Færøerne, og Færøerne have Representation i Rigsdagen — eller ogsaa vedtage vi, at en Lov ikke skal gælde for Færøerne. Det andet, at Ministeriet har Tillabelse til at indføre en Lov for Færøerne med de Bempelser, som Forholdene deroppe gøre nødvendige, holde vi ikke meget af, thi det er at lægge Lovgivningsmagten i Ministeriets Haand. Jeg vilde derfor have ønsket, at der havde staaet i Forslaget, at Loven ikke skulde gælde for Færøerne. Vilde Færøerne saa have en Præstevalglov, kunde de gennem deres Lagting gøre Indstilling derom og saa faa en særlig Lov i den Henseende. — Til den højtærede Minister har jeg kun en Bemærkning at gøre, thi det øvrige, jeg havde at sige til ham, kan jeg lade falde, efter at det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm) har udtalt sig. Forleden spurgte jeg den højtærede Minister, om han var villig til at lade disse to Love følges ad, saaledes som Kultusminister Fischer i sin Tid havde foreslaaet, og jeg fandt mit Spørgsmaal begrundet derved, at Forslagsstillerne her havde frafaldet, at lade disse to Love følges ad. Den meget ærede Minister sagde, at det Spørgsmaal ikke laa for; men det gjorde det dog, og det maatte det absolut gøre, da den højtærede Formand tillod mig at stille den Forespørgsel, og det har ogsaa været berørt under Forhandlingen om Præstelønningsloven af flere ærede Talere. Den højtærede Minister sagde, at han skulde svare paa det Spørgsmaal under Forhandlingen om det næste Lovforslag, altsaa om det nu foreliggende. Det har han ikke udtrykkelig gjort, men paa en Maade har han dog svaret derpaa, idet han har optraadt mod denne Lov, saa at man egentlig har faaet Svar nok, idet man jo har faaet at vide, at naar han slet ikke vil have denne

Lov, vil han selvfølgelig heller ikke have den sammen med Præstelønningsloven, og jeg vil sige, at der da ikke er saa stor Grund til at arbejde for at faa Præstelønningsloven igennem, som der ellers vilde være; thi skulle vi kun reformere saaledes, at Præsterne skulle have bedre Lønningsvilkkaar, og Menighederne ikke skulle have nogen Indflydelse paa Valget af deres Præster, gaa vi ikke frem i Retning af Selvførelse og Selvstændighed for Menighederne, men i Retning af at faa en endnu stærkere Embedsstand, end vi hidtil have haft, og det er ikke egentlig i Menighederernes Interesse. — Det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds kom med en Bemærkning, som jeg gjerne vilde ligesom lægge lidt stærkere Mærke til. Han sagde nemlig, at man kunde give Menigheden noget mere Indflydelse paa Brugen af Kirken, noget mere Udgang, til at benytte Kirken. Hele den Udsvikling, som han fremkom med, er jeg enig i, og jeg er ogsaa enig i hans Bemærkning, men jeg vilde gerne ligesom sætte et Mærke derved, fordi jeg nok vil, at det høje Ting skulde tage under Overvejelse, om det ikke, samtidig med at vi tage disse Love til Behandling, skulde være Tidspunktet til at fremtage Loven af 25de Marts 1872 om Kirkens Brug til Revision.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Claußen): Jeg ved ikke, i hvilke Blade det ærede Medlem har læst den store Glæde, der var over Ministerstiftet i Kultusministeriet, og det bryder jeg mig heller ikke om, men jeg ved ikke, om der fra nogen Side af Oppositionen her i denne Sal er udtalt Glæde i den Retning. Hvad et enkelt Blad har sagt, kan være til Morskab for det ærede Medlem, men kommer ikke i Betragtning for mig. Jeg ved i alt Fald, at de Blade, jeg staar nærmest, hverken have udtalt nogen Glæde eller nogen Sorg; men jeg har ganske vist set en Sorg skinne gennem andre Blade over, at den forrige Kultusminister gik bort. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem skulde have saa stor Grund til at dele denne Sorg, eftersom han og hans Meningsfæller jo af den foregaaende Kultusminister have faaet Mundkurv paa, og en Del af dem have faaet deres Afsted, og naar man ser, at en forhenværende Kultusminister her som Medlem af Tinget bestandig har prædikeret for de Foranstaltninger, som vi i Oppositionen ere idrige Modstandere af, og se, at han bestandig har fremholdt det provisoriske System som noget, der ikke var til Skade for Landet, kan der efter min Mening ikke være nogen stor Sorg over hans Fald, om der end ikke kan være